

UITSpraak 21 – 331

van het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden

inzake het beroep van

[naam] te [plaats], appellant,

tegen

het Bestuur van de Faculteit [X], verweerder.

Procesverloop

Bij besluit van 21 juni 2021 heeft de Examencommissie [X] besloten appellant geen derde kans voor het [X] [X] toe te kennen.

Op 19 juli 2021 heeft appellant tegen dit besluit pro forma administratief beroep bij het College ingesteld.

Op 5 augustus 2021 heeft verweerder contact gehad met appellant om te onderzoeken of een minnelijke schikking mogelijk was. Dit heeft niet tot een minnelijke schikking geleid.

Op 16 augustus 2021 heeft verweerder een verweerschrift ingediend.

Op 7 september 2021 heeft [naam] namens appellant een aanvullend beroepschrift ingediend. Hierbij is verzocht om vergoeding van de proceskosten.

Het beroep is behandeld op 8 september 2021 tijdens een hoorzitting van een kamer uit het College. Appellant was bij de zitting aanwezig, vergezeld van zijn gemachtigde [naam], [X] te [X]. Namens verweerder waren bij de zitting aanwezig [namen], voorzitter respectievelijk ambtelijk secretaris van de Examencommissie.

**Uitspraak
21-331**

Blad 2/18

Overwegingen

1 – Feiten en omstandigheden

Appellant beschikt over een masterdiploma [X] ([X]) van de Universiteit [X], een bachelordiploma [X] van de Universiteit [X] en een masterdiploma [X] bij de Universiteit [X].

Appellant volgt op dit moment de masteropleiding [X] (hierna: “de opleiding”). Op 25 juni 2021 heeft verweerder besloten om appellant geen derde kans aan te bieden voor het [X]. Dit betekent dat appellant op dit moment niet verder kan met de opleiding.

2 – Het standpunt van verweerder

Op 25 juni 2021 heeft verweerder besloten om appellant geen derde kans aan te bieden voor het [X]. Appellant heeft twee keer een onvoldoende behaald voor het [X]. Volgens verweerder mag op grond van de OER (artikel 4.1 van de bijlage bij de OER) en de Regels en Richtlijnen (artikel 4.3.11) ieder [X] ten hoogste twee keer worden afgelegd.

[X] ([X])

Verweerder heeft op 5 juli 2019 met appellant gesproken naar aanleiding van de onvoldoende die hij op 23 mei 2019 heeft gekregen voor het [X]. Naar aanleiding van de beoordeling en het gesprek met appellant heeft verweerder besloten dat appellant het [X] geheel zou moeten herkansen, nadat de coördinator van de Pre-Master had aangegeven dat appellant voldoende progressie had laten zien om het [X] tot een goed einde te brengen. Verder moest appellant samen met de studieadviseur een [X] (hierna: [X]) moest opstellen en aan het begin van het [X] met de [X] begeleider bespreken. Op 1 augustus 2019 is een herzien besluit gestuurd naar appellant, waaraan is toegevoegd dat appellant specifiek moest werken aan zijn [X] vaardigheden met betrekking tot [X] en [X] en dat hem hiervoor gelegenheid werd geboden in het introductieprogramma van de Pre-Master (aanvang september 2019).

Op 25 november 2019 heeft de coördinator van het [X] aan verweerder laten weten dat appellant is gestart met de herkansing van het [X], alhoewel de coördinator van de Pre-Master nog geen oordeel heeft geveld over de vraag of appellant in de Pre-Master voldoende progressie had laten zien om weer te kunnen starten met het [X]. Hij heeft de herkansing van het [X] met een voldoende afgerond. Daarbij is meegegeven dat er tijdens het [X] extra

Uitspraak
21-331
Blad 3/18

ondersteuning zou worden geboden met betrekking tot feedback, professioneel gedrag en verdere ontwikkeling van klinisch redeneren.

[X] (1)

Op 13 januari 2020 is appellant gestart met het [X]. Dit [X] liep tot in juli 2020. Op 17 juli 2020 heeft er een voortgangsgesprek plaatsgevonden tussen de coördinatoren van het [X] en appellant. Op 20 juli 2020 hebben de coördinatoren van het [X] verweerder laten weten dat appellant volgens hen op dat moment niet in staat was het [X] met een voldoende af te ronden. Op 28 juli 2020 heeft verweerder aan de coördinatoren gevraagd een eindbeoordeling in te voeren.

Op 6 oktober 2020 werd de verweerder geïnformeerd dat appellant, ondanks het niet behalen van het [X], gestart was met het [X]. Door de coördinator van het [X] werd aangegeven dat appellant gedurende de korte periode dat hij het [X] deed, disfunctioneerde.

Verweerder heeft toen de coördinatoren van het [X] nogmaals verzocht de eindbeoordeling in te voeren. Dit kon echter pas gebeuren, nadat appellant zijn portfolio in [X] zou afsluiten. Ondanks verschillende verzoeken heeft appellant dit niet gedaan.

Op 15 oktober 2020 heeft verweerder gesproken met appellant en is besloten dat hij het [X] per direct moest stoppen en eerst het [X] geheel moest herkansen. Daarbij is als voorwaarde gesteld dat appellant de Voortgangstoets (hierna: VGT) summatief moest maken en behalen op meetmoment 12 (eindniveau bachelor) alvorens te mogen starten met de herkansing van het [X]. Ook is als voorwaarde gesteld dat appellant een [X] moest opstellen en moest laten goedkeuren door de studieadviseur. Dit [X] moest hij aan het begin van het [X] bespreken met de [X]begeleider.

Nadat appellant het portfolio in [X] had afgesloten, is de eindbeoordeling opgemaakt. Daarin is aangegeven dat er meerdere tussentijdse gesprekken met appellant hebben plaatsgevonden en dat uiteindelijk is besloten een onvoldoende te geven op grond van te weinig getoonde progressie, communicatie en professionele houding en het niet kunnen omgaan met feedback.

[X] (2)

In december 2020 heeft appellant deelgenomen aan de [X] en voor meetmoment 12 van de [X] een voldoende behaald. Als gevolg daarvan heeft verweerder appellant op 15 januari 2021 laten weten dat hij de herkansing voor het [X] mocht inplannen.

Uitspraak

21-331

Blad 4/18

Appellant is op 8 maart 2021 begonnen met het [X] in het [X] in [X]. Op 25 maart 2021 hebben de coördinatoren van het [X] aan verweerder en de studieadviseurs gevraagd om advies en hulp bij de begeleiding van appellant. De [X]begeleiders van het [X] hebben laten weten ernstig te twijfelen aan de professionaliteit en coachbaarheid van appellant. De coördinatoren gaven aan zich zorgen te maken of appellant dit keer wel het [X] succesvol zou kunnen afronden.

Naar aanleiding daarvan heeft verweerder appellant op 2 april 2021 aangemeld bij de [X]. Op 25 mei 2021 ontving verweerder een adviesbrief van de [X]. De [X] gaf aan dat zij appellant het dringende advies had gegeven te stoppen met de Masteropleiding [X] en samen met de studieadviseur te bekijken welke carrièremogelijkheden er zijn op grond van door hem reeds behaalde diploma's. De [X] gaf verweerder het advies de [X] van appellant te onderbreken.

Op 27 mei 2021 heeft verweerder gesproken met appellant, omdat hij inmiddels een onvoldoende als tussenbeoordeling voor het [X] had gekregen. Op 4 juni 2021 heeft appellant als eindbeoordeling voor de herkansing van het [X] een onvoldoende gekregen.

Op 10 juni 2021 heeft verweerder appellant laten weten dat hij in verband met de tweede onvoldoende die hij behaalde voor het [X] vooralsnog niet verder mag met de [X]. Op 21 juni 2021 heeft verweerder hierover gesproken met appellant. Verweerder heeft laten weten dat verweerder, op grond van alle informatie en op basis van de eigen ervaring, er niet van overtuigd is dat appellant het niveau kan bereiken dat nodig is om verder te komen in de Masteropleiding [X].

Namens verweerder is ter zitting nog aangegeven dat door het CBE in [X] (College van Beroep voor de Examens, zaaknummer CBE 18.024) al eerder is vastgesteld dat een opleiding bevoegd is om een maximum te stellen aan het aantal herkansingen voor eenzelfde [X] voor de duur van de gehele opleiding. Verweerder benadrukt nogmaals dat appellant in de opleiding geen progressie heeft laten zien; dezelfde problemen deden zich steeds voor. Dat betrof onder meer de communicatie met hem. Hij was niet in staat om tot een [X] te komen en kon geen [X] stellen. Als er kritiek op hem komt, schiet hij in de verdediging. Hij neemt ook zelf geen actie. Omdat appellant een zij-instromer is, is het ontbreken van deze vaardigheden niet eerder in de bacheloropleiding bij het [X] aan het licht gekomen.

Volgens verweerder houdt het bestreden besluit niet in dat appellant nooit meer de opleiding zal kunnen vervolgen. Daarvoor is dan wel van belang dat de

Uitspraak
21-331
Blad 5/18

omstandigheden zich wijzigen. Appellant zal allereerst de [X] ([X]) moeten overdoen en voor de tweede keer de [X] doorlopen om de geconstateerde gebreken te herstellen. Pas daarna zou een derde kans voor het [X] overwogen worden. Verweerder merkt op dat appellant er ook voor zou kunnen kiezen om te gaan werken op basis van de reeds door hem behaalde mastergraad.

Er is nooit met appellant afgesproken dat hij in [X] psychologische ondersteuning zou krijgen. De studieadviseur heeft zijn opmerking over het aanbod van ondersteuning door een gepensioneerd hoogleraar niet van tevoren afgestemd. Appellant heeft gesprekken gehad met de coördinatoren en de studieadviseurs. Hij heeft een verlenging gekregen voor de [X]. Hij is verwezen naar de [X], waarbij is gepoogd hem de helpende hand te bieden. Een poging tot remediëring is gestrand, omdat appellant volgens verweerder de problematiek niet wil inzien en deze problemen zich bij elk [X] voordeden. Hij stond niet open voor remediëring. Appellant heeft niet laten zien dat er sprake is van progressie; de feedback die hem wordt gegeven leidt niet tot verandering of verbetering.

Appellant heeft ook nooit zelf om speciale voorzieningen gevraagd, zoals bijvoorbeeld een [X] in deeltijd. Om appellant bij de opleiding te helpen is indertijd ook samen met hem een [X] opgesteld. Er heeft geen verbetering plaatsgevonden. Ook heeft verweerder hem gefaciliteerd door de herkansing van het [X] in een ander, rustiger [X] te laten volgen. Er wordt van een masterstudent ook verwacht dat hij zelf actie onderneemt en stappen zet. Wegens Corona is er nu inmiddels ook een lange wachttijd voor de [X] (zo'n 4 à 6 maanden) voor de master-studenten die met de [X] willen beginnen. Wegens de verplichte volgorde van de [X], vereist dit een zorgvuldige planning.

3 – De gronden van het beroep

Appellant is het niet eens met het bestreden besluit. Hij heeft een andere afkomst en heeft zich daardoor meer dan gemiddeld moeten bewijzen in de masteropleiding [X]. Zijn [X] is een aantal keer door verweerder onderbroken, zonder dat appellant weet waarom. Hij heeft daardoor studievertraging opgelopen. Na het behalen van de herkansing voor het vak [X] ([X]) in januari 2020, is hij begonnen met het [X] ([X]). In juli 2020 heeft hij voor dit [X] een onvoldoende behaald en moest hij eerst een voortgangstoets doen. Deze voortgangstoets heeft hij op 2 december 2020 behaald. Daarna kon hij op 23 februari 2021 beginnen met de herkansing van het [X] in het [X] in [X].

Appellant vindt dat hij goed heeft gepresteerd bij de herkansing van het [X] bij de afdeling [X] in het [X]. Hij bleef echter angst houden voor een (onterechte)

Uitspraak
21-331
Blad 6/18

afwijzing en had problemen met (tussen)-beoordelingsgesprekken en feedback. De hoofdopleider heeft hem toen bestempeld als "niet coachbaar" en verwezen naar de [X] in het [X]. Appellant heeft echter nog nooit met iemand een conflict gehad.

Bovendien zou hij extra ondersteuning krijgen van een psycholoog. Dat was met het in het kader van zijn eerste [X] in het [X] afgesproken. Ook bij de tweede stage is aangegeven dat hij zou worden doorverwezen naar een psycholoog in het [X]. Hiervan is niets terecht gekomen.

Appellant heeft toen zelf contact opgenomen met de studieadviseur, omdat er werd getwijfeld aan zijn professionaliteit. Deze studieadviseur heeft toen beloofd appellant in contact te brengen met een gepensioneerde [X] om de problematiek te bespreken. Voordat appellant met die [X] heeft kunnen spreken, volgde al de eindbeoordeling.

Appellant wil graag zijn [X] afmaken en wil de [X]-specifieke elementen meenemen naar het volgende [X] op basis van een individueel ontwikkelplan ([X]), zoals bij andere collega coassistenten. Hij vindt dat hij recht heeft op een eerlijke behandeling.

Aanvullende beroepsgronden

Namens appellant is aangegeven dat uit het bestreden besluit blijkt dat verweerder hem onthoudt van het volgen van onderwijs waar hij op grond van de onderwijsovereenkomst recht op heeft.

Volgens appellant is de bepaling opgenomen in artikel 4.3.11 van de Regels en Richtlijnen (inhoudende dat elk [X] ten hoogste tweemaal mag worden afgelegd) in strijd met het bepaalde in artikel 7.34, eerste lid, aanhef en onder (e), van de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek (WHW). Uit de onderwijsregelgeving volgt dat de Examen-commissie onder omstandigheden een derde en laatste kans aan een student kan toestaan.

Appellant valt, gelet op zijn achtergrond, onder de bepaling van artikel 7.34, eerste lid, aanhef en onder (e), van de WHW, en dat daarom de Universiteit bijzondere zorg dient te besteden aan zijn begeleiding, indien de situatie daartoe aanleiding geeft.

In dat artikel is bepaald dat het instellingsbestuur bijzondere zorg besteedt aan de begeleiding van studenten die behoren tot een etnische of culturele minderheid waarvan de deelname aan het hoger onderwijs in betekenende mate achterblijft bij de deelname van Nederlanders die niet behoren tot een dergelijke minderheid.

Uitspraak

21-331

Blad 7/18

Volgens appelland geeft de WHW de opleiding niet de bevoegdheid om het aantal herkansingen over de duur van gehele opleiding te beperken. Onder artikel 7.13 van de WHW is opgenomen welke regels er in de OER kunnen/ moeten worden vastgelegd. De Regels en Richtlijnen zijn gebaseerd op artikel 7.12b van de WHW.

Het bestreden besluit leidt voor hem in feite tot een verkapt (negatief) bindend studieadvies. Hij wordt op een zijspoor gezet en er wordt niet inhoud gegeven aan de tussen partijen geldende onderwijsovereenkomst. Hij betaalt collegegeld en zijn inschrijving loopt door, maar hij kan geen aanspraak maken op onderwijs. Dit is volgens appelland in strijd met de wet.

Volgens appelland heeft verweerder definitief besloten dat hij nooit meer een herkansing zal krijgen. Dit is volgens hem in strijd met de wet. Als het besluit niet definitief is, dan had de Examencommissie hem een alternatief moeten bieden. Er moet in ieder geval enig uitzicht zijn dat hij, op enig moment, zijn opleiding zal kunnen hervatten. Het bestreden besluit is daarom volgens hem onzorgvuldig voorbereid en ondeugdelijk gemotiveerd.

Er is geen sprake van een negatief bindend studieadvies, een schorsing of een verwijdering op grond van artikel 7.42a van de WHW. Appelland meent daarom dat hem begeleiding dient te worden geboden, zodat hij alsnog een eerlijke kans krijgt bij de hervatting van de [X].

Tijdens de zitting heeft appelland nog aangegeven dat hij het gevoel heeft gepest te worden. Daardoor schiet hij snel in de verdediging. Hij is de enige die anders is dan de anderen. Hij wil graag begeleiding van een neutraal persoon, in wie hij vertrouwen heeft. Hij krijgt nu psychologische steun in [X].

4 – Relevante regelgeving

De relevante regelgeving is opgenomen in de bijlage bij deze uitspraak.

5 – De overwegingen ten aanzien van het geschil

Het College dient overeenkomstig artikel 7.61, tweede lid, van de WHW te beoordelen of de bestreden beslissing al dan niet in strijd is met het recht.

In het bestreden besluit van 25 juni 2021 heeft verweerder besloten appelland geen derde kans toe te kennen voor het [X]. Het College leest dit besluit aldus dat verweerder heeft aangegeven geen gebruik te willen maken van de mogelijkheid

Uitspraak
21-331
Blad 8/18

die hem in artikel 4.1.1 van de bijlage bij de OER is om een uitzondering op de bepaling dat aan een student slechts maximaal tweemaal eenzelfde [X] wordt aangeboden.

Het bestreden besluit houdt in dat appellant niet kan starten met het [X] de daaropvolgende [X], omdat het behalen van het [X] een vereiste is om verder te mogen met de volgende [X]. Dit heeft tot gevolg dat appellant zijn opleiding niet succesvol kan afronden.

Het College onderschrijft de lezing van appellant dat de bepalingen in artikel 4.1.1 van de OER en artikel 4.1.1 van de bijlage bij de OER en in artikel 4.3.11 van de R&R, waarin is bepaald dat de opleiding verplicht is om maximaal tweemaal een [X] aan te bieden, niet zijn terug te leiden tot enige bepaling uit de WHW.

De bedoelde bepalingen in de OER en R&R stroken naar het oordeel van het College in zoverre niet met het recht op onderwijs en in het verlengde deelname aan tentamens waarop een student ingevolge het bepaalde in artikel 7.34 van de WHW recht heeft.

Verweerder heeft ter zitting verwezen naar een uitspraak van het College van Beroep voor de Examens van de [X] Universiteit in [X] van 17 maart 2018. Het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs heeft over deze zaak op 12 november 2018 in hoger beroep uitspraak gedaan (CBHO 2018/142).

In deze zaak heeft het CBHO in rechtsoverweging 2.9 overwogen dat de bepaling opgenomen in artikel 3.4, eerste lid, van de betreffende OER van de [X] Universiteit [X] niet uitsluit dat, indien sprake is van een bijzondere situatie, een derde mogelijkheid wordt geboden.

Het geschil in die zaak gaat blijkens rechtsoverweging 2.10 alleen over de vraag of sprake was van een dergelijke bijzondere situatie op grond waarvan de student een derde kans had moeten worden geboden voor het betreffende [X].

Het CBHO heeft in rechtsoverweging 2.11 overwogen dat de student zich ten tijde van de bestreden beslissing in de eindfase van zijn masterstudie bevond en dat hij door de afwijzing van de derde kans moest stoppen met deze masteropleiding, omdat hij deze zonder het [X] niet succesvol kan afronden. Het CBHO acht deze - voor de student nadelige - omstandigheid mede van groot belang bij de beantwoording van de voorliggende vraag of sprake is van een bijzondere situatie. Daarvoor is van belang te bezien hoe de begeleiding van appellant is geweest. Het CBHO heeft in de betreffende zaak overwogen dat niet is gebleken dat de

Uitspraak
21-331
Blad 9/18

begeleiding van appellant tijdens zijn studie tekort is geschoten en dat de examencommissie de student meermalen heeft geadviseerd een andere studie te volgen. Daarom doet zich naar het oordeel van het CBHO niet de bijzondere situatie voor, die maakte dat de student een derde kans had moeten worden geboden voor het betreffende [X].

Naar het oordeel van het College kan in deze uitspraak niet gelezen worden dat een opleiding op grond van de WHW de bevoegdheid heeft om, anders dan door verweerder gesteld, het aantal pogingen voor hetzelfde [X] te maximeren voor de duur van de gehele opleiding.

Het College overweegt dat uit het bestreden besluit van 25 juni 2021 niet met zoveel woorden blijkt dat verweerder van oordeel is dat zich geen omstandigheden kunnen voordoen die maken dat er sprake is van een bijzondere situatie.

Ter zitting heeft verweerder verder nader toegelicht dat het bestreden besluit ook niet inhoudt dat appellant nooit meer de opleiding zal kunnen vervolgen. Indien de omstandigheden zich wijzigen, wil verweerder een derde kans voor het [X] in overweging nemen. Daarvoor is dan naar de mening van verweerder van belang dat appellant wegens het verstrijken van de tijd het vak [X] ([X]) over doet en het vak [X] weer moet doorlopen om de geconstateerde gebreken te herstellen.

Wat betreft de bijzondere zorg en begeleiding waar appellant op grond van artikel 7.34, eerste lid, onder (e), van de WHW recht op heeft, is het College, mede gelet op de toelichting van verweerder ter zitting, niet van mening dat verweerder in deze begeleiding van appellant tijdens zijn opleiding tekort is geschoten.

Ook is het College niet gebleken van een situatie waarop artikel 7.34, eerste lid, onder (e), van de WHW specifiek ziet. Ook de omstandigheid dat appellant wel collegegeld betaalt, maar geen onderwijs zou ontvangen, is geen bijzondere omstandigheid die aanleiding zou moeten geven om hem een derde kans te geven. Uit artikel 7.34 WHW volgt immers dat appellant door zijn inschrijving ook recht heeft op andere voorzieningen dan het volgen van onderwijs. Verder is het niet kunnen volgen van onderwijs in de eerste plaats het gevolg van de volgtijdelijkheid waarmee [X] volgens de OER moeten worden gevolgd en waardoor het niet met goed gevolg hebben afgerond van het [X] ertoe leidt dat appellant niet aan andere [X] kan deelnemen. Op grond van artikel 7.13, tweede lid, aanhef en onder (h), van de WHW is het instellingsbestuur niet alleen bevoegd, maar zelfs verplicht in de OER het aantal en de volgtijdelijkheid van de tentamens te regelen.

Uitspraak

21-331

Blad 10/18

Het College overweegt dat verweerder gerechtigd was om de [X] van appellant tussentijds te onderbreken. Verweerder heeft naar aanleiding van de (tweede) onvoldoende beoordeling van het [X] gehandeld in overstemming met de bepalingen in artikelen 4.3.9 en 4.3.10 van de bijlage bij de OER. Verder is het College gebleken dat verweerder bij de beoordeling van het [X] de “Procedure Onvoldoende beoordeling [X]” heeft gevolgd.

Verweerder heeft in aansluiting daarop bij het bestreden besluit echter besloten om appellant geen derde kans toe te staan. Hiermee heeft verweerder op zich gehandeld in overeenstemming met het bepaalde in artikel 4.3.11 van de bijlage bij de OER, met dien verstande dat aan dat besluit geen definitief karakter had mogen worden toegekend.

Met appellant is het College van mening dat in de bepaling van artikel 4.3.11 van de bijlage bij de OER ten onrechte wordt gesproken over “de laatste kans”. De betreffende bepaling in de OER mist hiervoor de vereiste formeelwettelijke grondslag. Immers, de OER wordt per studiejaar vastgesteld en geldt ook alleen voor het desbetreffende studiejaar. De bepaling opgenomen in artikel 4.1.1. van de bijlage bij de OER kan naar het oordeel van het College daarom niet anders gelezen dan de bepaling opgenomen in artikel 4.1.1 van de OER, te weten “*tweemaal per studiejaar*”.

De uitleg die verweerder aan deze bepaling heeft gegeven, dat deze bepaling geldt voor de duur van gehele opleiding, is in het licht van het bovenstaande onjuist.

Gelet op de nadere motivering van verweerder ter zitting leest het College het bestreden besluit aldus, dat verweerder van oordeel was dat er *op dat moment* geen aanleiding bestond om appellant een derde kans toe te staan.

CONCLUSIE

Gelet op het voorgaande is het College van oordeel dat verweerder op juiste gronden heeft kunnen besluiten om de [X] van appellant te onderbreken. Echter, verweerder had aan dit besluit geen definitief karakter mogen toekennen.

Dit betekent dat het bestreden besluit van 25 juni 2021 in zoverre niet in stand kan blijven en dient te worden aangepast. Het College is van oordeel dat, gegeven de nadere toelichting ter zitting, het bestreden besluit aldus moet worden gelezen dat verweerder op 25 juni 2021 heeft willen besluiten om appellant *op dat moment* nog geen derde kans toe te kennen voor het [X] en aan hem

Uitspraak
21-331
Blad 11/18

voorwaarden op te leggen, waaraan hij eerst moet voldoen, voordat hij weer mag starten met de [X].

Dit betekent dat het administratief beroep in zoverre gegrond is, het bestreden besluit moet worden vernietigd, de rechtsgevolgen ervan in stand kunnen blijven en dat de door appellant gemaakte proceskosten in het administratief beroep voor vergoeding in aanmerking komen. Het College begroot deze kosten op € 1.068,00 voor de indiening van het aanvullend beroepschrift en het bijwonen van de hoorzitting.

**Uitspraak
21-331**

Blad 12/18

De beslissing

Het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden,

gezien artikel 7.61 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek,

- I. verklaart het beroep gegrond;
- II. vernietigt het besluit van 21 juni 2021;
- III. laat de rechtsgevolgen van het vernietigde besluit in stand, met dien verstande dat daaronder dient te worden verstaan dat appellant pas weer mag beginnen met het [X], als hij heeft voldaan aan de voorwaarden die verweerder aan hem zal opleggen;
- IV. bepaalt dat verweerder binnen vier weken na verzending van deze uitspraak nadere voorwaarden opstelt en aan appellant oplegt, waaraan hij moet voldoen, voordat hij weer met het [X] mag beginnen;
- V. wijst het verzoek om proceskostenvergoeding toe tot een bedrag van € 1.068,00.

Aldus vastgesteld door een kamer uit het College van beroep voor de examens, bestaande uit: mr.dr.s. M.G.A. Berk (voorzitter), dr. A.M. Rademaker, dr. J.J. Hylkema, Z.I. de Vos LLB en E.L. Mendez Correa LLB (leden), in aanwezigheid van de secretaris van het College, mr. I.L. Schretlen.

mr.dr.s. M.G.A. Berk
voorzitter

mr. I.L. Schretlen
secretaris

Voor eensluidend afschrift,

Verzonden op:

**Uitspraak
21-331**

Blad 13/18

Bijlage – Relevante regelgeving

In de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (“WHW”) is, voor zover hier van belang, het volgende bepaald:

Artikel 7.12b Taken en bevoegdheden examencommissie

1. Naast de taken en bevoegdheden, bedoeld in de artikelen 7.11 en 7.12, tweede lid, heeft een examencommissie de volgende taken en bevoegdheden:
 - a) het borgen van de kwaliteit van de tentamens en examens onverminderd artikel 7.12c,
 - b) het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen binnen het kader van de onderwijs- en examenregeling, bedoeld in artikel 7.13, om de uitslag van tentamens en examens te beoordelen en vast te stellen,
 - c) het door de meest daarvoor in aanmerking komende examencommissie verlenen van toestemming aan een student om een door die student samengesteld programma als bedoeld in artikel 7.3j te volgen, waarvan het examen leidt tot het verkrijgen van een graad, waarbij de examencommissie tevens aangeeft tot welke opleiding van de instelling dat programma wordt geacht te behoren voor de toepassing van deze wet,
 - d) het verlenen van vrijstelling voor het afleggen van één of meer tentamens, en
 - e) het borgen van de kwaliteit van de organisatie en de procedures rondom tentamens en examens.

Artikel 7.13. Onderwijs- en examenregeling

1. Het instellingsbestuur stelt voor elke door de instelling aangeboden opleiding of groep van opleidingen een onderwijs- en examenregeling vast. De onderwijs- en examenregeling bevat adequate en heldere informatie over de opleiding of groep van opleidingen.
2. In de onderwijs- en examenregeling worden, onverminderd het overigens in deze wet terzake bepaalde, per opleiding of groep van opleidingen de geldende procedures en rechten en plichten vastgelegd met betrekking tot het onderwijs en de examens. Daaronder worden ten minste begrepen:
 - a) de inhoud van de opleiding en van de daaraan verbonden examens,
 - b) de wijze waarop het onderwijs in de desbetreffende opleiding wordt geëvalueerd,
 - c) de inhoud van de afstudeerrichtingen binnen een opleiding,

Uitspraak
21-331
Blad 14/18

- d) de kwaliteiten op het gebied van kennis, inzicht en vaardigheden die een student zich bij beëindiging van de opleiding moet hebben verworven,
- e) waar nodig, de inrichting van praktische oefeningen,
- f) de studielast van de opleiding en van elk van de daarvan deel uitmakende onderwijseenheden,
- g) de nadere regels, bedoeld in de artikelen 7.8b, zesde lid, en 7.9, vijfde lid,
- h) ten aanzien van welke opleidingen toepassing is gegeven aan artikel 7.5d,
- i) het aantal en de volgtijdelijkheid van de tentamens alsmede de momenten waarop deze afgelegd kunnen worden,
- j) de voltijdse, deeltijdse of duale inrichting van de opleiding,
- k) waar nodig, de volgorde waarin, de tijdvakken waarbinnen en het aantal malen per studiejaar dat de gelegenheid wordt geboden tot het afleggen van de tentamens en examens, alsmede de wijze waarop inschrijving hiervoor plaatsvindt en de reguliere inschrijfperiode die van toepassing is,
- l) de nadere regels bedoeld in artikel 7.10, vierde lid,
- m) of de tentamens mondeling, schriftelijk of op een andere wijze worden afgelegd, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie in bijzondere gevallen anders te bepalen,
- n) de wijze waarop studenten met een handicap of chronische ziekte redelijkerwijs in de gelegenheid worden gesteld de tentamens af te leggen,
- o) de openbaarheid van mondeling af te nemen tentamens, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie in bijzondere gevallen anders te bepalen,
- p) de termijn waarbinnen de uitslag van een tentamen bekend wordt gemaakt alsmede of en op welke wijze van deze termijn kan worden afgeweken,
- q) de wijze waarop en de termijn gedurende welke degene die een schriftelijk tentamen heeft afgelegd, inzage verkrijgt in zijn beoordeelde werk,
- r) de wijze waarop en de termijn gedurende welke kennis genomen kan worden van vragen en opdrachten, gesteld of gegeven in het kader van een schriftelijk afgenomen tentamen en van de normen aan de hand waarvan de beoordeling heeft plaatsgevonden,
- s) de gronden waarop de examencommissie voor eerder met goed gevolg afgelegde tentamens of examens in het hoger onderwijs, dan wel voor buiten het hoger

**Uitspraak
21-331**

Blad 15/18

onderwijs opgedane kennis of vaardigheden, vrijstelling kan verlenen van het afleggen van een of meer tentamens,

- t) waar nodig, dat het met goed gevolg afgelegd hebben van tentamens voorwaarde is voor de toelating tot het afleggen van andere tentamens,
- u) waar nodig, de verplichting tot het deelnemen aan praktische oefeningen met het oog op de toelating tot het afleggen van het desbetreffende tentamen, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie vrijstelling van die verplichting te verlenen, al dan niet onder oplegging van vervangende eisen,
- v) de bewaking van studievoortgang en de individuele studiebegeleiding,
- w) waar nodig: de wijze waarop de selectie van studenten voor een traject als bedoeld in artikel 7.9b of voor een opleiding of afstudeerrichting als bedoeld in artikel 7.3h plaatsvindt,
- x) de feitelijke vormgeving van het onderwijs, waaronder in ieder geval begrepen het aanbod aan premasters, en
- y) indien van toepassing: de regeling, bedoeld in artikel 7.9a, derde lid, tweede volzin.

Artikel 7.34. Rechten inschrijving als student

1. De inschrijving als student geeft het recht:
 - a. aan het initieel onderwijs van de instelling deel te nemen, behoudens de bevoegdheid van het instellingsbestuur van een universiteit, hogeschool of levensbeschouwelijke universiteit in geval van toepassing van de artikelen 6.7a, 7.9, eerste lid, 7.30b, eerste lid, 7.42a, 7.53, derde lid, 7.56 of 7.57h anders te beslissen,
 - b. de tentamens af te leggen van de onderwijseenheden behorend tot de opleiding, alsmede de examens af te leggen van die opleiding,
 - c. van toegang tot de bij de instelling behorende inrichtingen en verzamelingen, tenzij naar het oordeel van het instellingsbestuur de aard of het belang van het onderwijs of het onderzoek zich daartegen verzet,
 - d. gebruik te maken van andere ten behoeve van de studenten getroffen voorzieningen, daaronder begrepen, behoudens wat de Open Universiteit betreft, de diensten van een studentendecaan, en
 - e. op studiebegeleiding; het instellingsbestuur besteedt daarbij bijzondere zorg aan de begeleiding van studenten die behoren tot een etnische of culturele minderheid waarvan de deelname aan het hoger onderwijs in betekenende mate achterblijft bij de deelname van Nederlanders die niet behoren tot een dergelijke minderheid.
2. Indien het instellingsbestuur een opleiding beëindigt, bepaalt dat bestuur het tijdstip waarop die beslissing van kracht wordt, zodanig dat de voor de opleiding ingeschreven studenten de opleiding aan dezelfde of aan een andere instelling

Uitspraak
21-331
Blad 16/18

binnen een redelijke tijd kunnen voltooien.

Artikel 7.42a. Gedragingen student in relatie tot toekomstige beroepsuitoefening

1. Het instellingsbestuur kan in bijzondere gevallen na advies van de examencommissie, de decaan of een met de decaan vergelijkbaar orgaan binnen de instelling en na zorgvuldige afweging van de betrokken belangen de inschrijving van een student voor een opleiding beëindigen dan wel weigeren, als die student door zijn gedragingen of uitlatingen blijk heeft gegeven van ongeschiktheid voor de uitoefening van een of meer beroepen waartoe de door hem gevolgde opleiding hem opleidt, dan wel voor de praktische voorbereiding op de beroepsuitoefening.
2. Het instellingsbestuur dan wel het instellingsbestuur van een andere instelling die een zelfde of verwante opleiding verzorgt, kan besluiten de student niet opnieuw of niet voor die opleiding in te schrijven.
3. Indien de student, bedoeld in het eerste lid, is ingeschreven voor een andere opleiding en daarbinnen het onderwijs volgt van een afstudeerrichting die overeenkomt met of gelet op de praktische voorbereiding op de beroepsuitoefening verwant is aan de opleiding waarvoor de inschrijving met toepassing van het eerste lid is beëindigd, kan het instellingsbestuur na advies van de examencommissie, de decaan of een met de decaan vergelijkbaar orgaan binnen de instelling en na zorgvuldige afweging van de betrokken belangen besluiten dat de student die afstudeerrichting of andere onderdelen van die opleiding niet mag volgen.
4. Artikel 7.42, vierde en vijfde lid, is van overeenkomstige toepassing.

In de Onderwijs- en Examenregeling van de masteropleiding [X] 2020-2021 (hierna "OER") is, voor zover hier van belang, vermeld:

Artikel 4.1.1

Twemaal per studiejaar wordt de gelegenheid geboden tot het afleggen van het tentamen verbonden aan elk van de onderwijseenheden die in dat jaar worden aangeboden. Voor praktische oefeningen bepaalt de examen-commissie de wijze van herkansing. Afwijkingen op deze regel staan beschreven in Appendix 1.

In Appendix 1, Deel B: Aanvullende bepalingen Master [X], Deel I: [X] curriculum 2012, van de OER is, voor zover hier van belang, het volgende bepaald:

Artikel 4.1.1

De kennistoetsen in de [X]voorbereidingsweken (VVV-weken) worden in iedere [X] startperiode afgenomen. De opleiding verplicht zich maximaal twee maal eenzelfde [X] aan te bieden. De Examencommissie kan hierop uitzonderingen maken.

Uitspraak

21-331

Blad 17/18

In de Regels en richtlijnen van de examencommissie van de opleidingen [X] Bachelor en Master zoals bedoeld in 7.12b lid 3 van de WHW, vastgesteld op 24 september 2020 (hierna “R&R”), is voor zover hier van belang, het volgende bepaald:

Artikel 4.3.8

Aan een [X] kan alleen worden deelgenomen, dan wel het resultaat daarvan kan alleen worden beoordeeld als de student is ingedeeld in de [X]. De procedure voor het indelen van de student in de coassistentenschappen is te vinden in de Instroomregeling [X]. Indien er sprake is van uitval dient de student uit het ‘[X]’ te volgen, welke te vinden is op de studentenwebsite van de Universiteit Leiden onder Handleidingen en Formulieren.

Artikel 4.3.9

Een onvoldoende beoordeling van een [X] wordt direct in [X] ingevoerd door de examinerator en wordt zowel door de examinerator als de student terstond gemeld aan de examencommissie. De betrokken student wordt opgeroepen voor een gesprek met een afvaardiging van de examencommissie. In die gevallen waarin de student voorsnog niet verder mag met de [X], wordt dit tijdens het gesprek aangegeven. In die gevallen waarin er (nog) geen eindbeoordeling van het [X] kan worden afgegeven heeft de student voorwaardelijk toegang tot het volgende [X]. De examencommissie bepaalt aan welke eisen de student nog moet voldoen om een positieve eindbeoordeling te kunnen verkrijgen, de examinerator van het [X] heeft hier een adviserende rol in. De examencommissie neemt een besluit en informeert de student over de voorziene voortgang van zijn [X]. De ‘Procedure Onvoldoende beoordeling [X]’ is te vinden op de studentenwebsite van de Universiteit Leiden onder Handleidingen en Formulieren.

Artikel 4.3.10

Indien de onvoldoende beoordeling zoals bedoeld in artikel 4.3.8 betrekking heeft op de professionele houding van de student, kan de student als handreiking doorverwezen worden naar de [X]. De procedure staat eveneens beschreven in de ‘Procedure Onvoldoende beoordeling [X]’.

Artikel 4.3.11

Elk [X], als bedoeld in artikel 4.1.1 van de OER van de master, mag ten hoogste tweemaal worden afgelegd. De examencommissie kan een derde en laatste kans enkel toestaan nadat een gesprek heeft plaatsgevonden tussen de [X] en de examencommissie en de examencommissie advies heeft verkregen van de Commissie Professionaliteit, de [X]coördinator en de studieadviseur.

Uitspraak
21-331
Blad 18/18

In de Procedure onvoldoende beoordeling [X] is vastgelegd hoe de Examencommissie omgaat met een onvoldoende beoordeling van de [X]:

In het geval dat een student onvoldoende functioneert gedurende een [X] of de [X] ([X]) en de uiteindelijke kans op een voldoende gering is, dient de Examencommissie [X] ([X]) hiervan op de hoogte worden gebracht. Dit kan door een e-mail (met eventuele aanvullende informatie) te sturen naar: [X].

Wanneer het [X] of de [X] met een onvoldoende afgerond wordt, is het van belang dat de beoordelaar de beoordeling zo spoedig mogelijk invoert in [X]. De beoordelaar maakt vervolgens per e-mail melding van de onvoldoende eindbeoordeling bij de [X]. Ook de student zelf dient de [X] op de hoogte te brengen van de onvoldoende beoordeling.

Zodra de [X] de melding ontvangen heeft, wordt de student opgeroepen voor een gesprek. Van dit gesprek wordt een verslag gemaakt. Dit gespreksverslag is van vertrouwelijke aard en is bedoeld voor de student en het archief van de [X]. De [X] besluit na het gesprek met de student welk traject wordt gevolgd en maakt afspraken over herkansen van (een deel van) het onvoldoende beoordeelde [X]. Er zijn twee trajecten die gevolgd kunnen worden.

Onderbreking [X]: De [X] besluit dat de student vooralsnog niet verder mag met de [X] en de student kan voorwaarden opgelegd krijgen waaraan hij moet voldoen alvorens er weer gestart mag worden met de [X]. Indien de [X] dit nodig acht, zal zij de student verwijzen naar de [X] ([X]). Het advies van de [X] wordt meegenomen in de besluitvorming van de [X] betreffende het vervoltraject. De student wordt op de hoogte gesteld van het genomen besluit. De [X]coördinator, de begeleider, [X] en de studieadviseur zullen op de hoogte worden gesteld van de gemaakte afspraken.

Doorgaan met volgend [X]: De [X] besluit dat de student door mag met het volgend [X]. In overleg met de [X]coördinator wordt bepaald welk herkansingstraject de student in zal gaan. De student wordt op de hoogte gesteld van het genomen besluit/traject. De [X]-coördinator, de begeleider, [X] en de studieadviseur zullen op de hoogte worden gesteld van de gemaakte afspraken.